

Vesna Pascuttini-Juraga
povjesničarka umjetnosti
pročelnica Konzervatorskog odjela u
Varaždinu Uprave za zaštitu kulturne
baštine Ministarstva kulture

Topografija srednjovjekovne kamene
plastike na području sjeverozapadne
Hrvatske

doktorska disertacija
mentorica: dr. sc. Vlasta Begović, zn. savj.
u miru
komentor: dr. sc. Emil Hilje, red. prof.
komentor: dr. sc. Milan Pelc, zn. savj.

Disertacija je obranjena 16. studenoga
2018. na Sveučilištu u Zadru, pred
povjerenstvom:
dr. sc. Sofija Sorić, doc. (predsjednica)
dr. sc. Vlasta Begović, zn. savj. u miru
dr. sc. Pavaša Vežić, red. prof. u miru

SAŽETAK

Disertacija sadrži pregled svih dosad poznatih spoznaja, tvrdnji i zaključaka vezanih uz proučavanje figuralne kamene plastike na području sjeverozapadne Hrvatske, a nastala je na temelju ranijih istraživanja koja se provode od sredine XIX. stoljeća do danas te novih spoznaja temeljenih na istraživanjima koja je autorica rada provela tijekom posljednjih nekoliko godina istražujući i izučavajući očuvanu figuralnu kamenu plastiku na području sjeverozapadne Hrvatske. Sva građa prezentirana je i analizirana kroz katalošku obradu, a metodološki je pristup uključivao i morfološku analizu te komparaciju sa sličnim kiparskim djelima očuvanim na širem području sjeverozapadne Hrvatske i Europe. Ovaj proces rezultirao je datacijom i atribucijom nekih kiparskih djela koja dosad nisu bila na taj način determinirana. Prilikom istraživanja provedenih za ovaj rad pronađena su i neka nova djela figuralne kamene plastike iz

razdoblja srednjeg vijeka, koja su upotpunila raniju sliku. Također, izrađen je topografski pregled svih lokaliteta s kojih potječu očuvana djela figuralne kamene plastike te tipološko-kronološka klasifikacija figuralne kamene plastike. Autorica donosi topografski pregled lokaliteta na kojima su očuvana djela kamene plastike na području sjeverozapadne Hrvatske. Svako djelo pojedinačno je obrađeno i datirano te stilski valorizirano i ikonološki interpretirano. Obrađena je i građevina na kojoj se djela kamene plastike nalaze ili su se originalno nalazila kako bi se shvatio kontekst i sama funkcija figuralne plastike. U zaključku autorica iznosi nove spoznaje koje dopunjuju dosadašnje poznavanje figuralne kamene plastike na području sjeverozapadne Hrvatske. Uz dosad stručnoj javnosti poznatu figuralnu kamenu plastiku prvi su put u ovom radu predstavljena neka kiparska djela, koja nisu dosad bila predmetom stručnih istraživanja niti su obrađena u stručnoj literaturi. Također, neka su djela u ovome radu dodatno istražena i prezentirana te sagledana u novom kontekstu. Ovim radom predstavljena je detaljna povijesnoumjetnička obrada svih očuvanih djela figuralne kamene plastike srednjovjekovnog umjetničkog izričaja na području sjeverozapadne Hrvatske, na temelju današnjeg stupnja istraženosti te njihov topografski smještaj. Također, ovim radom omogućit će se i izrada smjernica za obnovu i prezentaciju figuralne kamene plastike iz razdoblja srednjeg vijeka. Nadalje, prezentiran je topografsko-stilsko-kronološki raster trenutačnog stanja istraženosti ove tematike u smislu izrade potke za buduća istraživanja. x